

NIEUWSBRIEF Najaar 2018

Inhoudsopgave:

- 2018-6 856.000 werknemers zonder pensioen!
- 2018-7 Pensioenregeling verlengen: nieuw contract biedt kans op betere regeling
- 2018-8 Werknemers mogen geen surplus meer krijgen van belegd pensioen
- 2018-9 Inkomen uit aanmerkelijk belang voor schulden bij de eigen BV boven de € 500.000,--
- 2018-10 Ruimere termijn indienen formulier afkoop of omzetting DGA-pensioen in eigen beheer
- 2018-11 Passief prijsgeven van pensioen in eigen beheer

2018-6 856.000 werknemers zonder pensioen!

Van alle bedrijven in Nederland zijn er 80.000 die voor geen enkele werknemer een pensioenregeling heeft. Het zijn vrijwel allemaal werkgevers met minder dan tien medewerkers. Zo'n 856.000 mensen in loondienst bouwen geen pensioen op bij hun werkgever. Dat blijkt uit een Kamerbrief van minister Wouter Koolmees van Sociale Zaken.

In de sector industrieel ontwerp en vormgeving, fotografie, vertaling en overige consultancy is het percentage werknemers zonder pensioenopbouw het hoogst. Bijna de helft valt daar niet onder een regeling. De achterliggende redenen zijn dat bedrijven geen pensioenregeling hebben vanwege de kosten, de administratieve rompslomp en een gebrek aan vertrouwen. Het zal ook niet helpen dat de sociale partners dit najaar geen pensioenakkoord hebben bereikt. Het kabinet Rutte III had in 2017 in haar regeerakkoord staan dat het pensioenstelsel moest worden hervormd. Dat hield in dat er een meer persoonlijk pensioenvermogen moet komen, met collectieve risicodeling voor de verzekering van het nabestaandenpensioen. De doorsneepremiesystematiek zou worden afgeschaft, want jongeren subsidiëren oudere deelnemers bij dergelijke regelingen.

Een akkoord stuitte op de problematiek van de rekenrente en de daaraan gekoppelde dekkingsgraad. Door andere onderwerpen die de vakbeweging aan de stelsel discussie toevoegde, zoals de AOW-leeftijd, de zware beroepen en de zzp'ers – hetgeen het polderoverleg er niet makkelijker op maakte – bleef van de plannen uit het regeerakkoord eigenlijk alleen het afschaffen van de doorsneepremie overeind.

Noot: Wel of geen pensioenhervorming: In de pensioenpraktijk is een verschuiving in pensioenregelingen al gaande en dat gaat gewoon door, voor zover dat binnen de wettelijk kaders is toegestaan. En is het stuklopen van het overleg een goede reden om als werkgever nog maar geen pensioen toe te kennen? Het antwoord is: Nee. Er zijn pensioenregelingen die geen hoge kostenlading hebben, die transparant zijn en die met goede portals en workflows bij de pensioenverzekeraar redelijk gemakkelijk uit te voeren zijn.

Meer weten? Da Vinci Pensioenadvies begeleidt werkgevers bij het opzetten van een pensioenregeling voor het personeel.

2018-7 Pensioenregeling verlengen: nieuw contract biedt kans op betere regeling

Een pensioencontract bij een verzekeraar kent meestal een bepaalde looptijd, vaak 5 jaar. Na 5 jaar moet er dan een nieuw contract worden gesloten. Dat kan met dezelfde of met een andere uitvoerder. Voor pensioenregelingen op basis van *defined benefit*, zal de kostprijs van het pensioen na verlenging de komende jaren veel hoger zijn, bij eenzelfde deelnemersbestand. Dat komt doordat de rekenrente voor de inkoop van pensioen lager zal zijn dan bij de tariefafpraak van 5 jaar geleden, en/of er moet een hogere toeslag worden betaald om de op te bouwen pensioenaanspraken te kunnen garanderen.

NIEUWSBRIEF Najaar 2018

Een aanstaande verlenging is de gelegenheid voor werkgevers om zich te oriënteren op een ander type pensioentoezegging, met lagere kosten maar ook met minder pensioenzekerheid. Mits het traject zorgvuldig wordt geïmplementeerd, kan hier een belangrijke pensioenbesparing worden gerealiseerd terwijl er tegelijkertijd de kans bestaat dat deelnemers een beter rendement behalen op de voor hen ingelegde pensioenpremies. Maar zelfs als de bestaande pensioenregeling al een *defined contributionregeling* was, kan een nieuw contract voor een premie-overeenkomst leiden tot een verlaging van de kosten. De kosten van een beschikbare premiereregeling bestaan namelijk uit 3 onderdelen.

- A De beschikbare premie voor opbouw van ouderdomspensioen;
- B De risicopremies voor dekking bij overlijden en arbeidsongeschiktheid;
- C De administratie- en beleggingskosten.

De kosten van onderdeel A zijn vastgelegd in een zogenaamde netto premiestaffel. Die veranderen in principe niet als een nieuw contract wordt gesloten, of er moeten toevallig veranderingen in het fiscale kader worden verwerkt. Zoals de verhoging van de pensioenrichtleeftijd per 1 januari 2018. Het komt geregeld voor dat de kosten van onderdeel B en C in een nieuw contract wel dalen. De reden is dat de sterftkans is afgenomen en/of de administratie vereenvoudigd is. Het is dan zelfs mogelijk om kostenneutraal een (kleine) verbetering van de pensioenregeling door te voeren! Toch is focus op de kosten niet het enige dat ertoe doet. Beoordeel bij een contractverlenging ook andere zaken, zoals: prestaties van de beleggingen, doorbeleggingsmogelijkheden na pensioendatum (aangepaste lifecycles), gefaseerde garantie-inbouw, de beheerkosten en de kwaliteit en mate van gemak van de administratieve inrichting bij de verzekeraar.

2018-8 Werknemers mogen geen surplus meer krijgen van belegd pensioen

In een beschikbare premiereregeling wordt de pensioenpremie belegd. Met dat belegd pensioenkapitaal wordt op de pensioendatum een pensioenuitkering aangekocht. Het kan voorkomen dat er met de belegde premies een (heel) hoog rendement wordt behaald en dus een (heel) hoog pensioenkapitaal wordt opgebouwd. Dan is er meer pensioenkapitaal opgebouwd dan nodig is om een fiscaal maximaal pensioen aan te kopen, volgens fiscale middelloonmaatstaven waarvan de maximale pensioeninleg is afgeleid. Het surplusvraagstuk speelt bij beschikbare premiereregelingen die zijn gebaseerd op een rekenrente lager dan 4%. Een lager verondersteld rendement betekent een hogere benodigde inleg voor hetzelfde ambitiepensioen. Daarom kan zo'n regeling hogere pensioenpremiepercentages hebben dan volgens de fiscaal toetsnorm bij 4%. In de praktijk verbleef de eventuele overwaarde vaak bij de pensioenuitvoerder of kwam die toe aan de werkgever.

De laatste jaren wordt de overwaarde ook wel, onder inhouding van belasting, via de werkgever aan de desbetreffende werknemer uitgekeerd. De belastingdienst stelt zich blijkens publicatie van V&A 18-005 echter op het standpunt dat die optie niet is toegestaan. Feitelijk is er namelijk sprake van extra pensioen bovenop het fiscale maximum en daarmee zou de hele pensioenregeling fiscaal onzuiver zijn! Om dat te voorkomen moet de overwaardebegunstiging in de pensioenregeling worden aangepast, bijvoorbeeld door te bepalen dat de overwaarde wordt gebruikt om het pensioen van de andere werknemers te verhogen. Het is raadzaam om vooroverleg te hebben met de pensioenverzekeraar want die moet dat wel kunnen administreren. En omdat de OR instemmingsrecht heeft bij wijziging van de pensioenregeling, dient ook dit orgaan te worden betrokken bij de wijziging. En tot slot is ook de instemming van de werknemers zelf vereist.

NIEUWSBRIEF Najaar 2018

2018-9 Inkomen uit aanmerkelijk belang voor schulden bij de eigen BV boven de € 500.000,--

In de aanbiedingsbrief bij het Belastingplan 2019 kondigt het kabinet aan dat ze een wetsvoorstel gaan indienen, waarbij schulden bij de eigen BV van boven de € 500.000 in de aanmerkelijk belangheffing zullen worden betrokken. Vanaf 1 januari 2022 zal het meerdere boven de € 500.000 schuld als inkomen uit aanmerkelijk belang worden aangemerkt. In het kader van bovenstaande maatregel kan een heroverweging van het pensioen in eigen beheer op zijn plaats zijn. Wordt een DGA getroffen door bovenstaande maatregel, dan heeft hij tot eind 2021 de tijd om zijn schuld bij de eigen BV terug te brengen tot onder de grens van € 500.000.

De wetgever gaat ervan uit dat de DGA's zullen overgaan tot dividenduitkeringen om hun schulden te verlagen. Aflossen op de schuld door middel van een dividenduitkering is lastig zolang het pensioen nog bestaat, omdat de commerciële waarde van de pensioenverplichting door die uitkering niet mag worden uitgehold. Omzetting in een ODV met afwaardering naar fiscale waarde kan ervoor zorgen dat er dividendruimte beschikbaar komt. Aflossing op de schuld zou ook kunnen plaatsvinden door alsnog het pensioen af te kopen. Afkopen met 19,5% korting kan in 2019 ook nog steeds indien het pensioen reeds is omgezet in een ODV.

2018-10 Ruimere termijn indienen formulier afkoop of omzetting DGA-pensioen in eigen beheer

De tegemoetkomingen bij afkoop of omzetting van DGA-pensioen zijn alleen van toepassing als de DGA binnen één maand na afkoop of omzetting een formulier invult, ondertekent en zendt aan de Belastingdienst. De (gewezen) partner van de DGA - die (afgeleide) rechten heeft op het PEB - moet dit formulier mede ondertekenen. Het gebeurt dat een DGA het formulier niet tijdig inlevert of inlevert zonder mede ondertekening door zijn partner, of die handtekening zelf zet (...). Om te voorkomen dat de DGA hierdoor alsnog extra belasting moet betalen, ondanks dat aan de overige voorwaarden van de uitfasering is voldaan, staat de staatssecretaris een ruimere termijn toe. Informatieformulieren die binnen een jaar na de afkoop of de omzetting van het pensioen bij de Belastingdienst zijn of worden aangeleverd worden ook als tijdig ingediend aangemerkt. Als op een aangeleverd informatieformulier de vereiste medeondertekening door een (gewezen) partner ontbreekt, stelt de Inspecteur de DGA in de gelegenheid dit te herstellen binnen een termijn van ten minste zes weken. Dit besluit werkt terug tot en met 1 april 2017. Als de afkoop of omzetting van het pensioen meer dan 46 weken voorafgaand aan de publicatiedatum van dit besluit plaatsvond dan wordt het informatieformulier eveneens als tijdig aangemerkt als dit uiterlijk zes weken na deze publicatiedatum is aangeleverd. De publicatiedatum van het besluit is 31 oktober 2018. Let op dat bij afkoop van het pensioen n van de voorwaarden voor de termijnverlenging is dat tijdig aangifte loonheffingen is gedaan en de loonheffing ter zake van de afkoop is afgedragen. Die eis blijft.

NIEUWSBRIEF Najaar 2018

2018-11 Passief prijsgeven van pensioen in eigen beheer

Op 16 november 2018 is de conclusie van A-G Niessen gepubliceerd inzake het wel of niet prijsgeven van pensioenaanspraken in eigen beheer in 2013. Het belang ligt namelijk hierin dat prijsgeven fiscaal verboden is als er geen dwingende maatschappelijke redenen toe zijn.

De situatie van de berechte casus was als volgt:

Een DGA heeft sinds 1993 pensioen in eigen beheer opgebouwd bij Beheer BV, waarvan hij 100% van de aandelen bezit. De activa van de BV bestaan voornamelijk uit een vordering op de DGA in privé. Bij pensionering heeft de DGA recht op een pensioen ter hoogte van € 57.327 bruto per jaar jegens Beheer BV maar er wordt geen pensioen uitgekeerd. Wat de BV wél doet is het pensioenrecht actuariael laten (her)berekenen gebaseerd op de totale waarde in het economisch verkeer van de activa (€ 250.000). En daar rolt een veel lager pensioen uit van jaarlijks € 8.573. Dat pensioen wordt door Beheer BV weliswaar beschikbaar gesteld maar nog niet uitgekeerd, omdat de middelen om de loonheffing af te dragen hiertoe ontbraken.

Hof Den Haag stelde in 2017 dat van prijsgeven sprake kan zijn zowel wanneer de pensioengerechtigde actief aan het prijsgeven meewerkt door een rechtshandeling te verrichten als wanneer de pensioengerechtigde passief blijft ('stilzitten'). Het maakt niet uit dat de pensioenbrief de werkgever de mogelijkheid bood onder bepaalde omstandigheden eenzijdig het pensioen te korten.

Uit de synoniemen van het begrip prijsgeven in de Van Dale als 'afzien van', 'opofferen' en 'opgeven' oordeelt de A-G dat ook "passief blijven" onder het prijsgeven van pensioen dient te vallen. Taalkundig kan prijsgeven dus ook inhouden dat iemand een aan hem toekomend recht laat lopen.

Deze nieuwsbrief wordt u ter informatie aangeboden door Da Vinci Pensioenadvies. Aan de kernachtige weergave van –meestal– complexe kwesties kunnen geen rechten worden ontleend. Heeft u ondersteuning nodig bij pensioenkwesities aangaande een of meerdere onderwerpen uit de nieuwsbrief?

Vraag dan advies bij pensioenconsultant Theo Willemsen.

Telefoon: 072-8885195 of stuur een e-mail naar info@davincipensioenadvies.nl.